

Den undersökande

Fritänkaren

Nr. 274 Vårdagjämning 2019

Tjugosjunde årgångens fjärde nummer.

Innehåll :

Ahasverus annaler: del 183: <i>Läraren</i>	2
Den siste tempelriddarens testamente	7
Hur lyckades man hjärntvätta ett helt folk?	8
Mannen som visste för mycket	9
Ahasverus annaler, del 184: <i>Den okände pianisten</i>	12
Några viktiga filmer (<i>bl.a. Kafkas och Orson Welles "Processen" och "Oliver!"</i>)	14
Några milstenar, april 2019	20
Italiensk körresa, del 2 och avslutning	20
Hjärntvättsåldern, <i>av Laila Roth</i>	23
Marloweprojektets fullbordan	23

Fritänkaren, som utkommit med 273 nummer sedan 1992 i både pappersform och på nätet, har aldrig sökt eller undfått något statligt eller kommunalt stöd eller bidrag för sin utgivning, ägnar sig mest åt litteratur, musik, film, politik, filosofi, religion och resor men även åt annat. Den är inte på något sätt anknuten eller ansluten till någon ideologi eller åskådning av vad slag det vara månne, utan tar tvärtom avstånd från varje institution som kräver okritisk underkastelse, och är helt oberoende humanistisk.

Den har aldrig haft någon sponsor. Samtliga tidigare nummer finns tillgängliga på
Wordpress: <https://clanciai.wordpress.com/fritankaren/>

Beteckningen *Fritänkare* är ursprungligen tysk och står för person som i religiösa och ideologiska frågor inte erkänner någon auktoritet och därför är kritisk och avståndstagande mot alla religiösa och ideologiska institutioner och framför allt deras eventuella dogmatik.

Redaktion : C. Lanciai, Ankargatan 2 A, 414 61 Göteborg, tel. 031-247887.

Donationer mottages med tacksamhet.

Bankkonto: 6682-338 254 102 (Handelsbanken, "Fritänkaren", C. Lanciai)
eller Göteborgs Skrivarsällskaps plusgirokonto,

pg 35 86 46 – 8

Glöm inte att ange avsändare!!

Alternativt IBAN-nummer:

SE37 5000 0000 0500 7297 2165

Bic-code: ESSESESS

Redaktionsslut för detta nummer : 16.3.2019

Copyright © C. Lanciai med medarbetare

Det nästsenaste numret av *Fritänkaren* finns numera alltid tillgängligt på nätet jämte andra skrifter:

www.fritenkaren.se

e-post-adress : clanciai@yahoo.co.uk

Fritänkarens enda ambition är att göra varje nummer läsvärt från början till slut.

Ahasverus annaler, del 183: Läraren

”Du får ursäkta mig, men jag är väldigt trött.”

Det hade han minsann anledning att vara, och det var inte mycket kvar av honom, fastän han ännu var under 70, men ändå framstod han för mig som samma lärare som han varit i sin krafts dagar, då hela världen lyssnade till honom, läste honom och studerade honom, fastän så många förkastade honom och gjorde allt för att utesluta honom ur samhället. Det lyckades nästan den sista gången han utsattes för totalsabotage mot hela sin verksamhet och livsverk, när myndigheterna metodiskt gick in för att till varje pris knäcka honom utan att döda honom. De lyckades bara knäcka honom fysiskt, medan ingenting kunde knäcka hans framhårdande i sin livsuppgift. Många auktoriteter, diktaturer och myndigheter har misslyckats med exakt samma sak och bara själva lidit men av företaget genom bestående vanrykte och förakt, medan deras offer nästan alltid lyckades överleva desto starkare i anden, fastän de vanligen helst hade velat dö.

Han hade alltid pläderat för martyrskapet och faktiskt själv försökt offra sig för saken när hans egen far drogs inför rätta och mördades, han ville göra samma sak själv, men hans mor gömde undan hans kläder, och han kunde inte med att gå ut i staden naken. Hans mor räddade hans liv genom list.

Men förlusten av hans far var i själva verket nästan som förlusten av sitt eget liv, ty hans far lärde honom allt och gav honom den utomordentliga grunden för hela hans lärdom. Han lärde sig sin fars böcker utantill, han kopierade dem och skrev av dem, och när hans far mördades och inte längre kunde försörja familjen var hans bibliotek det enda han gav i arv efter sig åt den äldste sonen, som ensam som tonåring måste försörja hela familjen med åtta yngre syskon. Men han gick i land med uppgiften, och det var kännemärket för hans liv: han genomförde alltid vad han företog sig, hur omöjligt det än var, och hur mycket förståndigare det än hade varit att inte vara så hårdnackat envis.

Men han blev den kanske bäste lärare världen någonsin haft, åtminstone dittills. Han studerade allting utomordentligt noga och lärde sig hela världslitteraturen så långt den då hade hunnit, och hans kunskaper var allomfattande för den tiden. Han kände, umgicks med, influerade och uppfostrade och undervisade sin tids ledande andar och blev privatlärare för sin tids ädlaste och mest lovande kejsare, tills denne blev mördad. Tyvärr brukade på den tiden alla dugliga och goda politiker mördas, medan deras mördare eller de som stod bakom girighetsmakten blev de som sedan hanterade makten destruktivt till större skada än nytta för världen, och dess värre har världen aldrig mycket förändrats på den punkten sedan dess.

Till och med i hans egna led förekom och förhäskade denna prestigestrid, girighetsfanatism och maktlystnad, som korrumpade ihjäl vad som hade kunnat rädda världen genom idealism och som faktiskt började bra, det var därför han åtog sig att bli en ledare för denna utveckling, som dock fördärvades av kortsynta egenintressen och prestigeavundsjuka.

Han hölls i torteringsfängelset i flera år medan hans kropp sakta men säkert misshandlades ihjäl, och enda orsaken till detta oändliga rådbåkande av en oskyldig människa var bara fåfäng dumhet och hans framhårdande i att hålla på sin fredliga filosofiska verksamhet, ty det var bara filosofisk verksamhet och ingenting annat.

”Orkar ni samtala?” frågade jag försiktigt.

”Ja, min son,” svarade han i ett försök till skämtsamhet, ”om du inte ställer för dumma frågor.”

”Dess värre kan jag inte låta bli att vara nyfiken.”

”Var nyfiken då.”

”Hur förföll det sig egentligen med er självkastring?”

Då log han, och fastän det inte hördes så kunde jag se att han skrattade, men skrattet var dämpat till tysthet av hans tillstånd.

”Min vän,” sade han, ”det var det löjligaste kapitlet i mitt liv. Alla mina vederdelomän ville till varje pris få mig till en självsnöpare, men lika litet som jag kunde göra våld på någon annan kunde jag göra våld på mig själv. Det är sant, att jag ivrade efter att bli av med den sexuella anfäktelsen; medan alla andra i min ålder gick och spred vildhavre och skaffade sig könssjukdomar och råkade i kläm och bråk med rivaler och prostituerade, så var jag inte ett dugg intresserad av sex. Jag tyckte det var fult och motbjudande. Jag tyckte inte det var äckligt, som vissa andra asexuella asketer fann det, men framför allt tyckte jag det var så dumt och onödigt, och jag var inte alls intresserad av att göra barn eller bilda egen familj. Jag hade själv varit tvungen att försörja min mor och åtta yngre syskon, den familjen räckte till och blev över, den rymde flera familjer bara i sig, så jag fann det mycket viktigare att ägna mig åt vad jag ville, nämligen lärdom, kunskap och undervisning. Jag fann den nya upplysningen vara som klippt och skuren för mig, det var bara den jag hade att ägna mig åt och ingenting annat.

Det är sant att jag laborerade med möjligheten att befria mig från de besvärliga spratt som könsorganen ständigt spelade mig. Ju mindre kroppsliga anfäktelser jag kunde besväras av, desto bättre, därför blev jag från början en sådan konsekvent renlevnadsman och asket – jag har faktiskt aldrig druckit vin sedan ungdomen och inte ätit kött heller. Men det gick aldrig så långt som till onaturliga fysiska ingrepp på min kropp för den sakens skull. Jag lärde mig att ignorera och avstå från det sexuella, och det var allt. Det var bara en fråga om disciplin, som för min del var naturlig.”

”Det var väl främst er överordnade som anklagade och häcklade er för att ni gjort er till eunuck. Vad hade han emot er egentligen?”

”Det undrade jag också.”

”Vad kunde någon ha emot er? Det har alltid förbryllat mig. Kan ni förklara saken? Ni gjorde ju aldrig något fel.”

”Jag har alltid själv undrat över varför han alltid valde att hårt motarbeta mig. Det var ju så min första exil framtvingades.”

”Samtidigt var han ju inkonsekvent, för sedan befallde han ju er att komma tillbaka, och i hela denna kontrovers var ni bara lydiga och fogliga, slog aldrig tillbaka, besvarade aldrig några stridsskrifter och fann er i stämplingen av er som heretiker utan rätt, utan att argumentera emot den.”

”Ja, jag återvände på hans befallning, vilket medförde att han tog mig till nåder igen, men bara personligt. Officiellt förblev brännmärkningen av mig som heretiker rådande, och jag tror att jag alltid kommer att kallas heretiker.”

”Men varför? Ingen har ju varit trognare er lära än ni.”

”Det är det som är tragedin. De förstår inte vad de gör. Min vän, du kanske kan förstå det. Min heresi består i att jag anknöt till de traditioner som fanns innan vår upplysning inträdde i världshistorien. Jag kunde alla de gamla filosoferna, stödde mig på dem och lärde av dem. Alla dessa vill de nya auktoriteterna förkasta och brännmärka som kätterska, och eftersom jag omhuldat dessa filosofiska traditioner måste jag också vara heretiker. Allt jag egentligen velat med min så kallade heresi har varit att slå vakt om vårt kulturarv, som de nya auktoriteterna vill ersätta med intoleranta dogmer, som inte medger undantag, vilket är en självdestruktiv självbegränsning, vilket de inte inser. Skall vi då förkasta en hel vacker civilisation bara för att den fanns före Kristus? Skall vi då avstå från Platon och Sokrates och alla de andra, skall vi brännmärka Pythagoras som kättare för att han trodde på

reinkarnation, vilket alltid många i hela världen gjort och gör fortfarande, till exempel druserna, skall vi då lägga ner alla teaterföreställningar på alla världens vackraste teatrar för att Euripides, Sofokles och Aiskhylos skrivit känsliga saker som inte passar in i det kristna moraltvånget? Skall då kyrkan nödgas bli en lika blind auktoritär intolerans och våldspolitisk makt som de fanatiska romerska kejsarnas? Detta är tragedin, att vår kristna kyrka förts in i en auktoritär och dogmatisk återvändsgränd."

"Jag har aldrig förstått vad de romerska kejsarna kunnat ha emot kristendomen. Till och med en så upplyst kejsare som Marcus Aurelius tillät ju förföljelser mot de kristna."

"Tragedin börjar egentligen med honom. Före honom hade det romerska kejsarämbetet i fyra generationer gått i arv från en duglig kejsare, med början från Trajanus, till en annan lika duglig, som kejsaren själv utsett och adopterat. Både Hadrianus, Antoninus Pius och Marcus Aurelius adopterades till makten av sin företrädare. Av någon anledning fann aldrig Marcus Aurelius någon lämplig efterträdare att adoptera, medan han i motsats till sina företrädare hade en egen son."

"Den misslyckades Commodus."

"Jag tror att han inte såg något annat val, när han inte fann någon annan tillräckligt duglig, än att låta Commodus ärva honom, som inledde världens historias mest framstående rikes långsamma undergång genom att slösa bort sitt arv och ansvar, varför han mördades, liksom Caligula, Nero och Domitianus. Sedan dess har många kejsare blivit mördade, medan riket blivit lidande och fortsatt förfalla."

"Till exempel er plågoande Decius. Varför förföljde han er egentligen?"

"Det var så dumt och fullkomligt oresonligt. Han inledde kanske den värsta förföljelsen av de kristna hittills bara av den anledningen, att vi vägrade erkänna honom som gud. Det var helt enkelt bara teologisk svartsjuka. Vi skulle inga andra gudar hava utom honom."

"Det har börjat kallas kejsarvansinne. Caligula, Nero och Domitianus led av samma sinnessjukdom – makten steg dem åt huvudet."

"Och det samma håller på att hända med hela den kristna kyrkan – min biskop Demetrius i Alexandria vägrade prästviga mig för att han såg mig som ett hot mot hans egen ställning som biskop."

"Jag har alltid undrat varför ni inte fick bli präst redan i Alexandria."

"Det var här i Caesarea i min första landsflykt jag äntligen blev prästvigd. Efter det kanske biskop Demetrius i någon mån insåg sitt misstag att jaga bort mig och visa mig en sådan njugghet, så att han befallde mig att komma tillbaka. Men han höll fast vid sitt fördömande av mig som kättare."

"Ändå har ingen kristen varit så trogen den Heliga Skrift som ni. Ingen har studerat den noggrannare och kommenterat den noggrannare och med större noggrannhet jämfört alla olika tillgängliga manuskript."

"Det var mitt älsklingsarbete och stommen i mitt livsverk."

"Och för det blev ni bannlyst som kättare. Vad kan det väl bli av en sådan kristen kyrka?"

"Frågan är befogad och fyller mig med oro. Jag har grubblat så mycket på den att jag nästan frestats att komma till den slutsatsen att själva grunden till avarten i själva verket ligger i själva idén om Gud."

"Vad menar ni?"

"Jag menar, att redan i Gamla Testamentet används Gud som en obestridlig auktoritet som bestämmer allt och innehar oinskränkt makt, med vilken auktoritet Lagen blir bindande för hebréerna. Kristus vände sig emot detta så långt han

kunde, och därför kunde kristendomen bli en upplysningsreligion av tolerans och kärlek, men genom de olika rivaliserande partibildningarna inom kristendomen tenderar dess olika ledare till ständigt förvärrad polarisering med hävdandet av egna åsikter och tolkningar av Skriften som gällande framför andras. Det var upprinnelsen till biskop Demetrius animositet mot mig: han ansåg att jag hotade hans uppfattningar, som måste ha högre gällande kraft än mina. Han drev sin fanatism till bannlysning av mig, och detta håller nu på att sättas i system av allt fler lokala ledare i kyrkan."

"Menar ni att man borde avstå från Gud, för att det som begrepp kan missbrukas?"

"Naturligtvis är Gud även som filosofiskt begrepp oantastligt, ingen idé kan avrättas, men om namnet och begreppet används som auktoritet är risken för missbruk oundviklig. Jag kan inte tvivla på Gud, men ingenting är mera tvivelaktigt än människan. Den Heliga Skrift skrevs trots allt av dödliga händer, och redan flera av dess författare använde gudsbegreppet som medel till auktoritetsbetoning och –förhävning. Tyvärr, min vän, ser jag det mer och mer som en nödvändighet att din slutsats är riktig. Man måste avstå från en personlig Gud för att nå sanningens Gud, som jag är mer och mer benägen att närmast definiera som panteistisk, och panteismen som det enda rationella gudsbegreppet. Därför är jag lyst i bann av min egen kyrka, som jag levt för hela livet, och tyvärr måste jag bedöma kyrkan som mera mänsklig än gudomlig, då även den endast leds av människor. Om de då bemyndigar sig med gudomlig auktoritet blir de endast ändå mera felbara, otillräckliga och otillförlitliga som blott dödliga människor. Risken för missbruk av religionen och gudsbegreppet frestar mig till att dra den slutsatsen, att all religion egentligen bara borde ha hållit sig till ren filosofi."

"Hur kommer det att sluta?"

"Det kan bara sluta med förskräckelse. Kristendomens frestelse till dogmatik kan bara leda till korrupcion av kristendomen, som med åren under denna utveckling kommer att bli alltmera oigenkännlig. Till slut förkvävs hela världen av en ständigt förvärrad inskränkthet genom alltmer utvecklade dogmatik, som i sin tur skall omvandla kyrkoledarna till omänskliga monster av fanatiska översittare.

Förstår du nu varför jag är så trött?"

Så talade Origenes till mig under sina sista dagar, och han dog strax efteråt 69 år gammal, helt förstörd av kejsar Decius tvååriga tortyr av honom, vilken han ändå överlevde, medan kejsar Decius själv blev mördad.

Han var för mig den enda riktiga kyrkofadern. Eusebius, Hieronymus, Augustinus och Thomas av Aquino i all ära, men Origenes var den enda universella kyrkoläraren, den enda som inte förkastade den historia och det kulturarv som vuxit fram före Kristus, utan som ville förvalta den och bygga vidare på den i stället för att förstöra den, medan som bekant de följande seklerna av kristen dominans lät hela Antiken förstöras med den förödande monoteistiska ultrasekten islam som det definitiva dråpslaget, vars förödelses styggelse pågår ännu idag.

Origenes, kallad Adamantus, "den obändige", levde 184-253, hans far var professor i litteratur och filosofi och högt uppsatt i Alexandria samt öppet praktiserande kristen, varför han drabbades av kejsar Septimius Severus förföljelse, som befallde att alla kristna romerska medborgare måste avrättas. Origenes far avrättades genom halshuggning år 202 när pojken var sexton år gammal, vilket lämnade familjen utblottad, då alla faderns tillgångar konfiskerades. Efter biskop Demetrius bannlysning av honom i Alexandria flyttade han till Caesarea, som blev huvudorten för hans verksamhet. Till hans närmaste lärjungar hörde bland andra Julia Avita Mamaea, moder till blivande kejsaren Alexander Severus, som var

kristen och mördades efter bara några år. Han var en av alla tiders mest flitiga skribenter, han lär ha författat upp till cirka 6000 arbeten, de flesta förlorade.

Så här lyder (i utdrag) en ögonvitnesskildring av honom som lärare:

”Det var som en gnista som träffade det innersta av våra själar, som satte den i brand och fick den att explodera i eld inom oss.... Jag hade bara en sak i livet kvar att värdesätta och eftersträva efter att ha hört honom, och det var filosofin, och denne gudomlige man som var min filosofiske mästare.”

Den siste tempelriddarens testament

Den 19 mars 1314 bränns Jacques de Molay på bål i Paris för kätteri tillsammans med Geoffrey de Charney, de sista ledande krafterna för Tempelriddarna. Samma år dör både kung Filip IV and påven Clemens V. Samma år utkämpas slaget vid Banockburn i Skottland där Robert Bruce segrar över Edward I och Skottland vinner sin självständighet. Därefter finner överlevande tempelherrar sin tillflykt i Skottland och bygger så småningom Rosslynkapellet, som är en miniatyr av Herodes tempel i Jerusalem. Vad hade då Tempelherrarna för band med templet i Jerusalem, som förstörts 1250 år tidigare? Om utredningen av detta förhållande och vad som hände med Tempelherrarnas sista styrande mästare handlar en bok av Christopher Knight och Robert Lomas, som heter *The Second Messiah*.

De sista tempelherrarna mördades bara för att kungen behövde och ville komma åt ordens rikedomar. Det fanns ingen annan anledning utom girighet. Kätteriet togs bara som ursäkt, och likvideringen av Tempelherrarna genomfördes med den katolska inkquisitionen som instrument.

Visserligen förnekade Tempelherrarna att Jesus var Guds Son, de förnekade hans gudomlighet och betraktade honom bara som en profetmartyr, precis som även judarna gjorde, och kyrkan såg det som sin skyldighet att med vilka medel som helst ta dem ur denna villfarelse. Därför genomförde kyrkan även det grymma korståget mot katarerna i södra Frankrike, vilka också omfattade Tempelherrarnas uppfattningar, som de stödde på äldre traditioner än den romerska kyrkan, nämligen den första kristna församlingen i Jerusalem ledd av Jesu broder Jakob, en

församling som utrotades genom kriget mot Jerusalem år 70, varefter den romerska församlingen tog sin egentliga början.

Jakob stod i opposition mot Petrus och Paulus, den första kristna församlingen i Jerusalem var helt judisk och brydde sig inte alls om att omvända hedningarna, medan Paulus sedan skapade en annan kristendom än Jesus och Jakobs, som förklarade Jesus vara Guds Son och följaktligen gudomlig, till vilken religion han framgångsrikt började omvända den hedna världen, vilket resulterade i den romersk-katolska kyrkan, som helt bortsett från Jakob och gjort Petrus och Paulus till centralapostlar i kulten.

Under det första korståget 1099 grävde Tempelherrarna i ruinerna efter templet och fann tillräckliga kvarlevor av den första kristna församlingen i Jerusalem för att därpå försöka bygga en mera ursprunglig kristen församling än den romerska. Deras orden blev utomordentligt mäktig och inflytelserik, de finansierade korstågen och de omfattande överväldigande katedralbyggena i hela Europa och bildade i princip en helt annan församling än den romersk-katolska, som de hånade och föraktade som oortodox. Detta kunde påven och kyrkan naturligtvis inte tolerera i längden, och när de fick tillfälle slog de till och hårt, så att Tempelherrarnas orden i princip utrotades och bara kunde överleva genom underjordiska kanaler, som småningom gav upphov till Frimurarna och Rosenkorsarna bland andra sådana hemliga andliga sällskap.

Emellertid blev därigenom Jacques de Molay martyr med de andra som offrades i den förintelsen, och hans avrättning föregicks sju år tidigare av omfattande inkvisitionsprocesser, varunder Jacques de Molay faktiskt korsfästes men överlevde. Man ville tvinga honom att underkasta sig kyrkan och frånsäga sig sitt kätteri, men han vägrade och gick bara med på att bekänna ordens synder. Denna tortyr och dess metoder undersöks utförligt i boken, i synnerhet själva korsfästelsen, som bara var en tortyrmetod och ägde rum bakom lyckta dörrar inomhus. Efter korsfästelsen lades han i en svepning som bevarades av familjen de Charney och småningom blev ryktbar som svepningen i Turin, då de Molays levande kropp lämnade avtryck efter sig i svepningen. Kyrkan menade att svepningen i själva verket bar avtryck av Jesu kropp, men den har daterats till tiden för Jacques de Molays martyrium, och boken praktiskt taget bevisar att svepningen är hans. Den dyrkades från början som en helig relik, och fastän många visste att den bar avtryck av de Molay och inte av Jesus vördades den och blev ett kultföremål av samma rang som om Jesus själv legat i den och lämnat sin avbild efter sig. Därav bokens titel, *The Second Messiah*.

Boken kan betraktas som ett led i serien som inleddes med "Holy Blood Holy Grail" 1982 av Michael Baigent, Richard Leigh och Henry Lincoln om länken mellan den äldsta kristna församlingen i Jerusalem, merovingerna och Tempelriddarna inklusive Frimurarna, som följdes av ytterligare två böcker i ämnet och inspirerade Dan Brown till bestsellern "Da Vinci-koden"

Hur lyckades man hjärntvätta ett helt folk?

(Utdrag ur en aktuell debattartikel, kraftigt nedskuren)

"Vi offrar vår kultur och det kan vi göra eftersom godhetsknarkande svenskar förtjust klappar händerna och inte vet till sig av lycka när vi gör det. Vi stänger av våra kyrkklockor samtidigt som vi startar upp böneutrop från minareter i allt fler städer. Vi normaliserar kvinnoförtryck genom att försvara kvinnoförnedrande klädsel. Vi sätter upp stora skyltar som ska välkomna människor till städer i form av kvinnor med *hijab* (Gävle). Vi normaliserar barnäktenskap och pedofiler. Vi visar med önskvärd tydlighet att våldtäkter numera är helt normalt och något vi ska vänja oss vid, eftersom förundersökningar läggs ner, eller alternativt låga eller inga straff alls döms ut, men dock stora summor i skadestånd till våldtäktsmännen, vilket gör att allt fler inte ens anmäler våldtäkt, som i sin tur gör att statistiken ser bra ut för dem som försvarar allt det här.

Svenska Kyrkan gör allt för att nedmontera sig själv i sitt godhetsknarkande missbruk, genom att bekosta moskéer och försvara böneutrop. I sin iver att vara toleranta och hänsynsfulla mot andra förstår de inte att den dagen kommer när andra inte kommer att vara toleranta och hänsynsfulla mot dem. De bygger sin egen undergång, och inte bara sin egen utan hela svenska folkets undergång. Detta medför att vakna svenskar nu flyr svenska kyrkan, vilket ytterligare bidrar med nedmontering av svensk kultur och värderingar.

Om man inte längre ställer upp på att skatten man betalar in på surt förvärvade lönepengar, går till mördare och terrorister istället för till det som var tänkt från början, trygghet i form av sjukvård, skolor, rättsväsende, en trygg ålderdom och allt det där, vad gör man då?

För en normalbegåvad är det lätt att se att vår vilja att hjälpa dem som från början flydde krig och förföljelse inte längre handlar om det. Det handlar om något

helt annat, men vad? Där försvinner logiken. Vad handlar det om? Varför gör vi så här? Hur lyckades man hjärntvätta ett helt folk till att bli dumma marionetter som tror att de har rätt värdegrund? Hur lyckades man få vissa att bli så dumma att de säljer ut sig själva och sitt land till mördare och terrorister? Det de inte förstår är att snart kan de själva vara på flykt från krig och förföljelse, lemlästning, våldtäkter, tortyr, terror och mord. Bilbränder och no-go-zoner kommer att sprida sig och riskera att drabba hela landet.”

“Marie”

Kommentarer. "Marie" tycks vara en rädd människa som inte vågar gå utanför sin fyrkant eftersom allt utanför denna är no-go-zoner. Rädda människor kallar det okända skrämmande, så det får stå för "Maria". Hon borde försöka råda bot på sina fobier, kanske genom att sätta sin fot på prov i en no-go-zon, till att börja med ett steg och sedan två.

Svar. Kan hon göra det utan risk för våldtäkt? Vi får aldrig glömma Elin Krantz.

Replik. Sverige ska med andra ord slänga ut alla invandrare för att några begår fruktansvärda brott? Ska Sverige slänga ut alla svenskar för att några begår fruktansvärda brott? Jag förstår inte resonemanget – då är hela Sverige en no-go-zon (vilket ju inte finns annat än i huvudet för vissa).

Svar. Sveriges enda misstag var att släppa in vilka invandrare som helst urskilningslöst. I Finland var man noga med att inte släppa in vem som helst. Resultatet av Sveriges misstag är att det uppkom no-go-zoner över huvud taget.

Replik. Uppmärksammar du brott begångna av finnar lika mycket? Sverige har hjälpt väldigt många människor i svåra livssituationer till skillnad från många andra länder. Hur ska man veta i förväg om alla människor?

Svar. Ja, Sverige har hjälpt väldigt många och tagit väl hand om dem – i överfulla häkten.

Mannen som visste för mycket

Ur en pjäs (– vi kan inte återge hela pjäsen här. Den heter "Tanger" då den utspelar sig i ett ruffigt hotell i Tanger.)

”Båda världskrigen var historiens största och mest katastrofala misstag, efter det första hade situationen i någon mån kunnat bärgas, men president Wilson kördes över av sina egna i Amerika, och därför blev Nationernas Förbund aldrig den globala övermakt som det hade behövt bli för att säkerställa världsfreden. I stället ledde det första världskriget till det andra, och nu är vi där med ett resultat av hela världsordningen förvandlad till spöket av en ruin, medan de dårar som nu har hand om den redan satt i gång med att accelerera dess skenande åt helvete. Amerika borde aldrig ha använt atombomberna i krig. Detta misstag har satt hela världsordningens alla möjligheter ur spel. Det var inte meningen heller att de skulle användas, de kom till genom skrämsel för att man trodde att Tyskland höll på att tillverka dem, i och med att det stod klart att Tyskland var utom all fara på den punkten borde man ha lagt ner Manhattanprojektet, men i stället drev generalerna på det och framtvängde atombombernas användning mot alla de ansvariga vetenskapsmännens uttryckliga inrådan och vilja. Därför blev sedan Oppenheimer stämplad som en säkerhetsrisk av militarismen. Atombombens praktiska användning kunde bara leda till att även andra makter måste känna sig tvungna till att skaffa atomvapen, och så var en besinningslös kapplöpning i gång om att bli den främsta terrornationen. Till och med England deltog, vilket jag öppet vågade fördöma. Jag anbefalldes att England i stället skulle ta initiativet för att gå i täten i

fördömandet av all militär användning av kärnkraft, och då blev jag svartlistad av mina egna. För att bli av med mig skickade man mig till Wien för att ta reda på vad ryssarna höll på med när de höljde in hela Östeuropa i Stalins diktatur. Jag såg genast att ryssarna inte skulle ge sig i att skaffa sig atombomben själva till vilket pris som helst, och ingenting kunde stoppa dem. Jag försåg dem inte med atomhemligheter, men jag förstod att de inte kunde hållas utanför. Så kom det här med judarna, förintelsen och koncentrationslägren och Israel. Man gav dem Israel bara för att slippa dem, och hela den statsbildningen var ett bedrägeri som bara kunde leda till evig konflikt med araberna. Till och med de ortodoxa judarna i Israel fördömde den israeliska staten. Den forcerades fram genom terrorism, Sternligan sprängde hotell King David och mördade diplomaten Folke Bernadotte, för att han visste för mycket om oegentligheterna bakom statsbildningen, vars ledare, som David Ben Gurion och Menachem Begin var hänsynslösa opportunisterna för vilka ändamålet helgade vilka medel som helst. Jag visste för mycket om Stalins planer på ett världsherravälde, om den stora israeliska bluffen, om Trumanregimens förljugenhet och om Englands smutsiga spel för att till varje pris hålla sig kvar vid makten som världsimperium, så att alla hade intresse av att bli av med mig. Jag försökte försvinna men kommer inte att lyckas förrän när jag äntligen blir avrättad för att jag genomskådat hela världsordningsbluffen, varför man inbillar sig att jag ensam kunde hota den med att syna dess bluff. Den bluffen kommer att synas ändå, och den världsordningen kommer inte att bli bättre för det. Jag känner alltför väl till alla dödliga svagheter hos alla parter, varför alla parter har alla skäl i världen till att få mig oskadliggjord, bara för att eliminera möjligheten att den andra parten skulle få tag i mig.”

Ur ett brev:

”Jag beklagar, broder, men jag kan inte ge dig *carte blanche*. Du har ingen rätt att undanhålla bevismaterial, i synnerhet inte som materialet redan är offentligt och tillgängligt för vem som helst i både bokform och som video på nätet. *The cat is already out of the bag*. Jag förstår din tvekan, frågan hade inte kunnat vara mera känslig, men bästa sättet att bidra till politisk ruttenhet är att tiga inför den. Politikerna har all möda i världen, och har alltid haft det, med att undanröja och undansnilla sanningen, men de kan aldrig komma undan med den i längden, sopor under mattan börjar alltid stinka och märkas, man kan aldrig utplåna alla spår efter politiska brott, mordet på den sista tsarfamiljen är det mest flagranta exemplet: Efter kropparnas förstörelse försökte man göra sig av med benen med att dumpa dem i en avvecklad och bortglömd gruva, men benen kom fram med tiden och kunde till och med DNA-analyseras för ofelbar identifikation. Du har ingen rätt att sticka under stol med vad du vet. Liksom författaren såg det som sin skyldighet att offentliggöra sina forskningsresultat bör alla som får del av materialet ha samma skyldighet att föra det vidare.”

– JBW

Materialet i fråga är en bok med titeln ”En oväntad vändning” av Claes Hedberg, som presenterar resultatet av 18,000 timmars forskning (vilket motsvarar 2 år) och som av sakkunniga bedömts som den mest vederhäftiga förundersökningen hittills i fallet. Claes Hedberg presenterar dessutom materialet i en video på YouTube, då ett föredrag han höll på Rotary i Göteborg förra året filmades. Det är 45 minuter långt efter att ha klippts och redigerats, så allt material finns inte med där men torde finnas med i boken, som han utgivit på eget förlag till en kostnad av 640,000 kronor. Boken och hans insats är därmed fullt jämförbar med Stefan Torssells bok

om Estonia för några år sedan, som väl är den mest uttömmande och kvalificerade läsningen som finns att tillgå om den katastrofen. Så viktiga böcker accepteras inte av Bonniers och Norstedts, utan författarna måste själva bekosta deras utgivning med egna medel. Claes Hedbergs bok handlar dock bara om ett offer, och inte ens han dog, medan många oskyldiga som ofrivilligt inblandades i affären fick sätta livet till.

1985 gjorde Andrej Tarkovskij sin sista film, som heter "Offret". I den filmen förekommer det två förbryllande scener som verkar helt ovidkommande. Scenen föreställer platsen vid Tunnelgatan där Olof Palme mördades följande år, och kameran fokuserar på exakt det ställe där skotten föll. Scenen visar ingenting utom ett oidentifierbart allmänt kaos med fladdrande saker som virvlar omkring. Andrej Tarkovskij dog efter att ha fullbordat filmen men månader innan incidenten vid Tunnelgatan inträffade. Han måste ha vetat någonting om saken i förväg.

Kameror var färdigt uppriggade vid Tunnelgatan före incidenten, som för att vara beredda att uppfånga vad som kunde hända. Ställningarna kanske rentav fanns kvar sedan Andrej Tarkovskijs filmning av scenen. Han kunde naturligtvis inte känna till incidenten i förväg, men en som både var förtrogen med Tarkovskij, hans film och Olof Palme och som var svensk films huvudman var Harry Schein, som producerade och regisserade både det ena och det andra.

Efter valet 1985 märktes det allt tydligare bland statsministerns närmaste medarbetare, vänner och anhöriga att allt inte stod rätt till med honom. Han märkte det även själv. Han lät undersöka sig, och det framkom att han bar på en då mycket ovanlig och obotlig immunbristsjukdom.

Det stod klart för alla att han inte kunde fortsätta som statsminister med en sådan sjukdom som bara måste förvärras. Något måste göras, och vid en privat konferens ute på Carl Lidboms villa på Korsika gjordes upp en plan. Olof Palme skulle få rädda partiet, landet och etablissemanget med att få bli martyr. Hans död skulle fingeras och han själv räddas från nesa och vanära ut ur landet för att under fullständig sekretess i lugn och ro få försvinna i frid på ett av Rothschilds många slott i Frankrike. Palme och Rothschild hade tidigare haft mycket med varandra att göra sedan långt tillbaka.

De hade alla resurser till sitt förfogande: helikoptrar, polismakten, allt planerades in i minsta detalj så att ingenting skulle kunna gå snett, precis som vid inspelningen av en film, men här fick det bara bli en tagning, där allt måste klaffa, då det dessutom var inför öppen ridå. Den skådespelare som skulle få spela Olof Palmes roll som lik, vilket skulle bli hans livs roll, även om den aldrig fick spela någon roll och ännu mindre synas, var en av Sveriges bästa skådespelare, ganska porträttlik och i samma ålder.

Detta är bara en kort skymt av bokens utomordentligt vidlyftiga innehåll där varje detalj tycks stämma. Claes Hedberg har samlat pusselbitar i 30 år och till slut äntligen fått till stånd ett pussel som inte kan missförstås, även om många bitar ännu fattas. Många av dessa felande pusselbitar kommer aldrig att hittas, då de består av förlorade liv, många av dem till följd av att de visste för mycket.

Uppgifterna har inte dementerats av någon ännu levande som var med.

Claes Hedberg: "En oväntad vändning",

på YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=NmuiApBVkIU>

Max Ophüls mest berömda film inleds med att en ung man i frack kommer hem i en droska och möts av sin betjänt med ett nyanlänt brev, som är från en okänd kvinna. Den unge mannen är pianist och spelas av Louis Jourdan, och först i slutet av filmen framkommer det att han kommer hem med sin egen dödsdom på fickan, då en officer utmanat honom på duell, som han bara kan förlora, sedan officerens hustru avlidit av konsekvenserna av sin kärleksaffär med pianisten. Brevet är från denna då redan avlidna hustru.

Filmen bygger på en novell av Stefan Zweig, som liksom filmen heter "Brev från en okänd kvinna", men i novellen är den unge mannen inte pianist utan författare. Max Ophüls har gjort om storyn till att handla om en pianist i förfall, och naturligtvis infinner sig frågeställningen varför han skiftat författaren till en pianist. Även handlingen är mera utvecklad hos Ophüls, och jag tror att han måste ha känt till den pianists öde som han skildrar närmare än Zweig. Jag kände till en pianist som kunde ha tjänat som modell för Ophüls film, och jag råkade honom en gång på en krog. Han dog inte, men han försvann spårlöst efter sin mest ambitiösa konsert, som till större delen ändå varit lyckad, det var bara det sista stycket som förrådde en brist i koncentrationen, men när jag till min stora överraskning råkade på honom senare i en sunkig krog i stadens mera obskyra kvarter bland lika tveksamt klientel som damerna som Brahms spelade för av nödtvång i sin ungdom på krogarna i Hamburg, kunde jag inte låta bli att i en paus i musiken våga mig fram till honom och fråga:

"Varför slutade ni som konsertpianist?"

"Jag var tvungen. Jag hade inget val."

"Men var det inte meningen att ni skulle bli det?"

"Det var min dröm att få bli det. Pianomusik var det vackraste som fanns, och det fanns bara ett som var vackrare, och det var piano i kombination med orkester i en riktig pianokonsert. Jag slet som en häst. Jag spelade sju timmar om dagen fastän Artur Rubinstein rekommenderade inte mer än tre. Jag lärde mig hela den stora klassiska repertoaren, Rachmaninovs andra, Beethovens alla fem, Tjajkovskijs första, Schumanns och Griegs, Brahms båda, båda Chopins och några till, och jag hade kunnat fortsätta och bli etablerad. Jag fick bara uppskattande och berömmande kritik. Till och med Vladimir Horowitz hörde mig och lovordade mig, men mest lärde jag mig av Clifford Curzon, som öppnade mina ögon för den andra sidan av saken. Ingen spelade finare än han, men han var hyperkänslig och fann det allt svårare att uppträda för publik. Till slut räckte det med att någon knastrade i publiken med något, en papperspåse eller vad som helst, för att han skulle avbryta sig, resa sig och spana in i publiken för att med sin blick brännmärka den skyldige. Andra pianister var ännu känsligare och slutade uppträda helt. Men det var inte det som fick mig att backa ur."

"Vad var det?"

"Det var den etablerade snobbmentaliteten bland etablerade musiker. De var inte fisförnäma, men ju mera etablerade de blev, desto mer odrägliga blev de på glid mot ren omänsklighet. Jag vet inte om det kanske var själva musikens fel, men Mozart, Schubert och Mendelssohn blev inte sådana, inte heller de italienska operamästarna, men den första som förlorade all distans till sig själv och sin egen omänsklighet för att helt försvinna i sina later och urarta till ett omänskligt monster av en skitstövel var Richard Wagner. Jag tror att det var där musiken spårade ur. Efter honom har sedan otaliga musiker förlorat sin omänsklighet på samma sätt genom odrägliga divalater, och i synnerhet ledande sådana. Det har nästan förstört hela musikvärlden. Jag ville inte delta i ett sådant mänskligt förfall av en sorts

ständigt accelererat och självodlat hybris med förlusten av all distans till sig själv som allvarligt mentalsjukdomssymptom. Jag var rädd för att förlora min ödmjukhet. Efter min sista konsert, som var min mest ambitiösa och där jag lyckades genomföra hela programmet med glans utom den sista punkten, som tyvärr blev plumpen som fördärvade hela protokollet, avstod jag från konserter för alltid medan jag i stället tydde mig till mer och mer undanskymda och obskyra klubbar och krogar, som ni ser. Jag beklagar att ni måste bevittna förfallet."

"Jag var med på den konserten. Det var väl bara Chopin?"

"Ja, med Fantasin opus 49 som avslutning."

"Alla undrade vart ni hade tagit vägen. Ni bara försvann."

"Det var meningen. Jag ville aldrig synas offentligt mera."

"Men det var inte ett så dåligt framförande. Som ni sade, allting lyckades utom det sista."

"Men det är alltid det sista som måste lyckas om något! Det är sluttakten som fullbordar helhetsintrycket, och det måste vara överväldigande positivt! Annars är hela konserten förfelad och misslyckad."

"Men vad var det som inte lyckades?"

"Jag kom av mig. Det kanske inte märktes, men jag märkte det själv, och det var tillräckligt för att överväldiga mig med förtvivlan. Jag försökte släta över det, men tempot vacklade, och det får aldrig avbrytas. Det får inte svikta. Rytmen får aldrig störas eller rubbas. Det måste flöda kontinuerligt hela vägen till målnöret, som vatten i en flod. Annars faller man ohjälpligt, även om man bara märker det själv."

"Jag tror ni tog det får hårt."

"Jag vet. Jag var för känslig. Jag tålde inte den småaktiga avundsjukan mellan musikerna. Jag kunde inte tåla översittare som trodde sig överlägsna och som jag bara kunde se som parasiter på musiken. Jag tålde inte humbugar som bara levde på sin teknik och trodde att musik bara var teknik. Och framför allt, varje form av divalater förskräckte mig och avskräckte mig och fick mig att betrakta musikens värld som ett fängelse för dårar, som de aldrig kunde befria sig ur så länge de inte befriade sig från sig själva. Det var det jag gjorde."

"Ändå finner jag er musik fortfarande mera levande och musikalisk än de flestas, som, vilket ni själv indikerar, egentligen bara är automatisk teknik."

"Ni hör väl ändå att jag spelar fel ibland och tappar koncentrationen ibland, så att jag nästan kommer av mig?"

"Jo, men om musiken en gång är musikalisk och levande, om en pianist lyckas få tangenterna att sjunga, så gör det ingenting att han spelar litet bredvid ibland. Ni poängterar ju själv vikten av att vara mänsklig i musiken. Vad är musiken utan mänsklighet? För mig kan den då inte längre vara musik."

"Ni försöker uppmuntra mig. Det går inte. Jag beklagar. Jag kommer aldrig mera ur mitt fack av en andra rangens krogpianist."

"Var det inte så både Brahms och Gershwin började?"

"Jo, som unga. Problemet är att jag redan är för gammal."

Jag lät honom vara, men jag lovade mig själv att återbesöka honom vid det slitna pianot i hans sjapp. Men nästa gång jag kom dit var han borta, och ingen visste vart han tagit vägen. Någon påstod att han hade flyttat utomlands och försvunnit som så många andra musiker som inte brast i någonting annat än i självförtroende och som sorgligt förolyckades i sin egen självkritik.

Ett urval filmer

Orson Welles' *Processen* – *Kafkas mardröm på vita duken* (1962)

Fastän den är fullständigt absurd från början till slut, saknar all logik och är helt meningslös, är det en utomordentlig film och en av Orson Welles allra bästa. Vad är det då som gör denna film så förtrollande och betagande i sin totala förfärlighet? Det är inte bara musiken, ett av de vackraste stycken som någonsin gjorts, oändligt sorgsen som en lamentation utan ände, utan också det briljanta kameraarbetet och den fantastiska scenografin – tydligen filmades största delen av filmen i en övergiven fabrik, som har vissa labrynter. Samtidigt är filmen imponerande profetisk – det kunde ha varit idag, den är väldigt långt borta från 60-talet, men liksom den övergår den tiden övergår den också nutiden. Det är en abstrakt värld av överklighet, som mera definitivt än de flesta når fram till en zon av tidlöshet.

Orson Welles spelar själv advokaten, Jeanne Moreau är Josef K:s sexiga granne, Antony Perkins spelar Josef K, mannen som dras inför rätta som ett fall av hopplöshet som påtvingas honom av en oacceptabelt främmande värld, Romy Schneider spelar en annan kärlekskrank älskarinna till advokaten och andra, Elsa Martinelli är ytterligare en annan vacker flicka, och det förekommer massor av statister, särskilt i domstolen, där de plötsligt blir mycket levande.

Det inte minst intressanta med filmen är det faktum att musiken, Tommaso Albinonis Adagio, har en historia som passar som hand i handske till filmen. Det är inte alls säkert att den är av Albinoni. Musiken dök upp i Dresden efter eldstormen den 13 februari 1945 på ett notblad som räddades, och någon gjorde ett gott arrangemang av det. Det skall ha framgått av notbladet att temat var av Albinoni, men till och med det är osäkert. Kombinera förintelsen av Dresden med filmens ödesstämning, och man måste erkänna att Orson Welles knappast kunde ha valt någon mera passande musik.

Klar himmel – *Tjistoje njebo*, Grigorij Tjukhraj (1961)

Grigorij Tjukhraj gjorde klassikern "Ballad om en soldat" några år tidigare i svartvitt, och jag var nyfiken på hur han skulle klara av att leva upp till den standarden i en senare film. Den visade sig vara i färg men behandlade ungefär samma område – kriget och dess mänskliga konsekvenser, men fastän storyn i "Ballad om en soldat" är bättre, är denna skildring mera komplicerad och djupare. En dekorerad hjältepilot i kriget återvänder hem efter kriget ganska förstörd och märkt för livet, och partiet som hyllade och höjde honom till skyarna som hjälte så länge han inte sköts ner vill nu inte ha någonting med honom att göra och till och med utesluter honom ur partiet på mycket märkliga grunder: eftersom han lät sig tas till fånga och inte hellre sköt sig för att undvika det, så betraktas han närmast som en förrädare och föraktad utböling. Det hjälper inte att han förklarar att han var medvetlös när han togs till fånga, och att han senare försökte fly (med de förföljande vakthundarna i hälarerna som gav honom bestående sår och ärr för livet särskilt i ansiktet,) – fastän han var en krigshjälte blir han omänskligt behandlad efter kriget, och han var inte ensam. Detta förekom i varje land som deltog i kriget, och de hjältemodiga soldater som utmärkt sig och som slutade som alkoholister eller värre var tallösa. Det var ett socialt problem som varade upp till 50 år efter kriget. Grigorij Tjukhraj lyckas inte gå till botten med detta problem, men att över huvud taget belysa det är berömvärt, i synnerhet som han gjorde det i

Sovjetunionen – detta är den första film efter Stalins död som vågar visa baksidorna av Stalins regim.

49th Parallel (Michael Powell – Emeric Pressburger 1941)

Något av en instruktionsbok om hur man går till väga med huliganer.

När jag såg denna film på nytt efter 40 år överraskades jag av att finna hur mycket bättre den var än vad jag kom ihåg. Det har sagts om den, att dess slut är så originellt, att man alltid glömmer hur det var efter en del år och att man därför måste se den på nytt bara för att återuppleva denna speciella upplösning, som det verkligen är värt att se om hela filmen för – den är mer än två timmar lång.

Det är inte bara Laurence Olivier (här som sportig franskanadensare) och Leslie Howard (en författare av indianböcker på camping) som gör filmen, båda blir skjutna men överlever troligen, men också Eric Portman som här gör en av sina mest vidriga roller någonsin (fastän han var väl känd för att åstadkomma väl tilltagna ärkeskurkar, mördare och andra sådana figurer) som en dödligt konsekvent nazistisk officer, och Anton Walbrook som hans motsats, som här levererar ett av sina berömda värtaliga anföranden, Glynis Johns som alldeles ung och bedårande, Finlay Currie i en typisk robust karaktärsroll, och Raymond Massey som den enda verkliga kanadensaren i denna kanadensiska filmklassiker, för en gångs skull i en ganska rolig roll, – bland många andra intressanta karaktärer.

Filmens största tillgång är dock det mäterliga manuskriptet av Emeric Pressburger och den imponerande musiken av Ralph Vaughan Williams. Detta var Powells och Pressburgers första stora samarbetsproduktion, här skrev Pressburger manuset medan Powell regisserade och producerade, och storyn är verkligt intressant och rafflande. En tysk ubåt smyger sig in i St. Lawrencefloden och fortsätter upp till Hudson Bay, där den oskadliggörs medan den del av besättningen som lyckas rädda sig måste fly genom hela Canada för att komma över till USA, som ännu var neutralt vid tidpunkten. De misslyckas med att nå Vancouver, och tills slut återstår bara en av dem, som verkligen lyckas komma över till USA, men...

Det blev den första av Powell-Pressburgers många triumfer, och de skulle hålla på i ett årtionde.

Oliver! (1968)

Oliver Twist dansar och sjunger hela vägen med skurkar över hela London

Denna film är särskilt anmärkningsvärd för dess övermått av extremt skickligt genomförda och mycket komplicerade musikalnummer som inbegriper både sånger, körer, balett och akrobatik – alla filmens bästa scener är sådana praktfulla uppvisningar, särskilt den första scenen efter pausen, där Oliver från sin balkong vid Regent Street överblickar skvären och allt vad som händer omkring den, vilket bara det nästan är mera än hela "West Side Story". Huvudinvändningen mot filmen är att det över huvud taget gjordes en glad musikal av ämnet, då romanen är ungefär så långt från en lycklig komedi som man kan komma, dess ämne är bara dödligt allvar hela vägen och ämnat som en skarp social kritik mot samhället, till och med David Lean missar den poängen i sin annars perfekta filmatisering av romanen 1948 som tar väl hand om dramat i det hela, medan här komedin

dominerar med nästan desperata åthävor. Den karaktär som gör filmen också dramatiskt och mänskligt någonting extra är Ron Moody som Fagin, som faktiskt till och med överträffar Alec Guinness 1948. Å andra sidan är Oliver Reeds Bill Sikes något för överdrivet otäck och obehaglig, medan Robert Newton var perfekt för rollen.

Ett av filmens mest imponerande element är dock den utomordentliga scenografin, särskilt det centrala tjuvkvartret med den stora krogen strax intill, men alla filmens scenerier är drömmar av prunkande underverk och ett perfekt sceniskt underland för *Oliver Twist*. Bland de andra karaktärerna gör Nancy i sitt tragiska vacklande mellan lojalitet och anständighet ett djupt intryck, och hennes slutscen är kanske hela filmens mest magnifika shownummer i sina outtömliga resurser av musikalisk och dramatisk rikedom och prakt. Det var en av Carol Reeds sista filmer, och det verkar rimligt att han avsåg denna som kronan på sitt livsverk av en lång framstående och mycket produktiv karriär av nästan enbart filmer av högsta kvalitet.

Cry for the City (1948)

Grymt rännstensdrama från de italienska bakgatorna i New York

Detta är en klassisk *noir* som håller sig konsekvent till rännstensrealism i de italienska gangsterkvarteren i New York med smutsiga gator, eländig bostadsmiljö och mycket mörka nattliga belysningar. Det kunde inte vara mera äkta. Richard Crenna tas in på sjukhus svårt skottskadad, man förstår att han dödat en polis i självförsvar och inte har något annat att vänta än elektriska stolen, medan det fortfarande finns en advokat som tror att han kan fixa honom loss från en dödsdom – mot ersättning, naturligtvis. Problemet är att många damer och flickor är känslomässigt bundna till Crenna, som framstår som den perfekta kriminella sol-och-våraren. Den polisman som har till uppgift att göra upp med honom intill den sista droppen av alla hans brott är Victor Mature, och de utgör ett perfekt par för en film som denna. Man kan snart glömma alla de andra damerna, en av dem är den unga Shelley Winters som gör ett bestående intryck, men det är ett grymt drama som gradvis utvecklar sig betydligt värre än vad någon kunnat ana. Till karaktären påminner filmen mycket om Carol Reeds "*Odd Man Out*" året innan. Samtidigt är det en av dessa mycket sällsynta och ytterst övertygande nästan dokumentära *noirs* som kommer att stanna i minnet för alltid.

I'll Cry tomorrow (Jag gråter imorgon, 1955)

Dränkt i ett hav av sorger och alkohol

Detta är en sann historia och noggrant återgiven, då Susan Hayward går tillräckligt djupt in i rollen för att göra den överväldigande övertygande och gripande i sin innerliga uppriktighet. Filmens enda svaga punkt är att den är för lång, nästan två timmar, då vissa pinsamma scener onödigt tänjes ut i det oändliga, medan filmens intressantaste ingrediens är inblickarna i Anonyma Alkoholister. Alla vet vad den nykterhetsföreningen handlar om, men bara riktiga alkoholister lär känna den inifrån, medan denna film faktiskt visar den inifrån, så att man själv får känna sig som en av dem och inkluderad i gemenskapen. Bara en så begåvad och intelligent skådespelerska som Susan Hayward skulle alls kunna genomföra en sådan

ohyggligt svår roll och göra den konsekvent övertygande, och hennes prestation lyfter filmen till toppnivå och gör den fullt jämförbar med Ray Millands "The Lost Weekend" tio år tidigare, som är mera effektiv och imponerande, men denna film är mera omfattande och dokumentär till sin prägel. Naturligtvis kan man knappast uthärda att se den mer än en gång, medan "The Lost Weekend" är en film som många gärna återvänder till.

La battaglia di Maratona (Slaget vid Marathon, 1959)

Det historiska slaget vid Marathon 490 f.Kr. romantiserat i praktfull Technicolor och exotiska intriger

Detta är en fest för ögat hela vägen igenom med magnifika bataljscener i finalen både vid Marathon, på havet och under havet – undervattenssekvenserna är kanske de mest imponerande. Storyn är ganska romantiserad, den är kryddad med både en uppfunnen förrädare och en vacker hjältinna som nästan blir offrad. Mylène Demongeot är mycket ung här och oemotståndligt skön och utgör nästan en galjonsfigur för hela filmen, vilket naturligtvis bara gör den mera intressant och njutbar. Steve Reeves behöver inte göra mer än bara vara den totala atlet han är, men alla aktörerna är tillräckligt goda. Musiken är också väl komponerad och bidrar till romantiken, men på det hela taget är detta en mycket optimal episk film om den klassiska Antiken, stilen är glansfull och angenäm hela vägen, och även dramaturgin är väl komponerad och genomförd med en mycket lämplig överväldigande final, där man bland annat får se hela det första Marathonloppet (med Steve Reeves som dess enda löpare) med alla dess hinder och vedermödor, som gör dagens Marathonlopp till rena barnlekar i jämförelse.

La donna del fiume 1954 (på svenska Den åtrådda)

Sofia Loren i ödets järngrepp

I denna film var Sofia Loren ännu mycket ung och nästan skamlöst sensuell, och ingen roll hade kunnat passa henne bättre i den åldern än denna, där hon får tillfälle att spela ut hela sitt register både sensuellt, dramatiskt, gripande och tragiskt – hennes mognad är påtaglig. Det börjar som en trivial komedi, hon arbetar på en fiskrensingsfabrik på ostkusten, där de flesta män åtrår henne, särskilt Gino, en äventyrlig smugglare, som visar sig riskabel. Hon motstår honom så långt det går, men det sätt på vilket han forcerar sig på henne gör det omöjligt för henne att undvika att fastna i en ödets fälla.

Historien utvecklar sig enligt det stora italienska neorealistiska mönstret, ämnet hade varit något för en Vittorio de Sica eller Visconti, atmosfären är den samma som i "Cykeltjuven" och andra jordnära italienska dramer från den tiden, men fastän man är skeptisk till en början, måste man bli mer och mer tagen och överväldigad av detta drama. En polis, som verkligen älskar henne, försöker rädda henne men lyckas ofrivilligt därigenom bara förvärra hennes situation, och slutligen måste man förstå att hon föredrog busen framför honom.

Men filmens främsta tillgång är den utomordentligt genuina miljön i fiskarsamhället på östkusten där livsvillkoren är ytterst primitivt knappa, deras lilla söndagsnöje består i att gå och dansa på en dansbana med några försäljningsstånd,

folket är ytterst enkelt och tydligen genuint lokalt, vilket förhöjer filmens äkthet och borde göra den till en klassiker.

***Lucky Jo* 1964**

Hela Paris jagar Eddie, som råkar illa ut för att han försöker ordna upp det.

Eddie Constantine var ett fenomen, av rysk härkomst, utbildade sig till sångare i Wien, amerikansk medborgare men bättre på franska än på engelska, gjorde sin karriär i Paris, först som sångare och sedan som kanske den mest hårdkokta *noir*-hjälten av alla. Denna film är mera positivt underhållande än bistert *noir*, det förekommer några hejdundrande knytnävsfajter, i den sista blir en hel restaurang demolerad genom påstridiga gangsters som vägrar ge sig och som insisterar på att slå sönder Eddie men i stället själva blir sönderslagna (med restaurangen), och storyn är verkligen genial. Den inleds med att fyra gangsters genomför det ena lyckade bankrånet efter det andra, men efter varje lyckat bankrån inträffar något oförutsett som gör att de åker fast, vilket följs av scener där tre av tjommarna står och väntar på den fjärde att bli utsläppt ur fängelset, varefter de genast inleder nya rånprojekt, varpå samma scenario upprepas på nytt med nya fängelseresor. Sista gången Eddie slipper ut finns det ingen utanför som väntar på honom, och han får veta att de andra inte längre vill ha med honom att göra, därför att de tror att han för otur med sig. I stället är det andra gangsters som sätter i gång med bankrån, och då en av hans tidigare kumpaner oskyldigt råkar i kläm därigenom försöker han reda upp det hela, medan hans uppgift då mest blir att åka omkring och samla upp lik. Flera damer är involverade, och det håller på att bli riktigt allvarligt, men Pierre Brasseur spelar polisinspektören som känner sin Eddie. Det är en mycket intressant och undervärderad film, och Eddie Constantine är en av dessa aktörer vars blotta namn i en film borgar för att den är sevärd. Han är mycket mera raffinerad och mänsklig än James Bond, som tenderar att förlora sig i teknikaliteter och avancerat tekniska överdrifter både intrigmässigt och filmmässigt, medan Eddie Constantine alltid är lika nära verkligheten och mänskligt engagerad i den som Maigret.

***The Last Time I Saw Paris* 1954**

Van Johnson finner sin drömflicka Elizabeth Taylor i Paris men misslyckas med att behålla henne

Filmen hade kunnat vara gjord av Douglas Sirk, det är en vidlyftig melodram, som hela tiden riskerar grundstötning, men det dyker alltid upp något som för det hela vidare trots allt. Aktörernas insatser förtjänar det högsta beröm, särskilt som några av dem har mycket svåra och krävande roller, som det inte kan ha varit lätt att göra övertygande, särskilt Van Johnson och Elizabeth Taylor, som här är mycket ung och vacker, men Donna Reed håller samma nivå. Storyn är minst sagt känslig, en amerikansk journalist i Paris efter kriget blir kär i Elizabeth Taylor, de gifter sig, men han är i princip en misslyckad författare, (autobiografiskt av F. Scott Fitzgerald? Så verkar det,) vars bitterhet bara ökar för varje gång han blir refuserad, medan han samtidigt bara finner det svårare hela tiden att skriva över huvud taget. Naturligtvis måste Elizabeth finna det prövande att leva med en sådan man, och naturligtvis finner hon ett intressant alternativ i den eleganta Roger Moore, (mycket

ung och grann här,) särskilt som han är fullständigt nykter och framstående inom sporten som tennisspelare, medan Van Johnson bara blir fullare hela tiden. Det erfordras många näsdukar i denna sociala resas långa nedförsbacke av bara ständigt förvärrade omständigheter, men skådespeleriet och musiken (Jerome Kern) håller det hela i gång och vid intresse. Jag älskade den första gången jag såg den för 30 år sedan, och det var väl värt att se om den för en större förståelse och omfattning av hela denna mycket nostalgiska tillställning.

Pellegrini d'amore (Kärlekens pilgrimer, 1954)

En amerikan och en tysk återupplivar gamla minnen från Italien efter kriget med Sofia Loren

Namnet Sofia Loren i rollistan är tillräckligt för att du ska vara säker på att detta är en film värd att se. Här är hon för en gångs skull i en uppsluppen komedi, skriven och regisserad av Andrea Forzano. Den bastanta och ampra Madame Dalia och hennes lika kvalificerade kumpan Constantin hyr en villa vid kusten för att där bedriva olaglig spelverksamhet, men polisen är efter dem. Ett jippo kommer till stan genom sällskapet "The Pilgrims of Love" som där anordnat en konferens vid vilken några medlemmar skall få hedersutmärkelser, en japan, en tysk och en amerikan. Efter evenemanget finner sig tysken och amerikanen i samma droska på väg till samma ställe, nämligen en villa där de var inkvarterade under kriget, tysken först och amerikanen senare. Båda hade bott i samma rum och där blivit förälskade i en bild på väggen föreställande en okänd skönhet vid namn Giulietta. Båda ville nu återbesöka detta rum och återuppliva sina krigsminnen i ett hopp om att denna gång kanske få uppleva denna Giulietta i verkligheten. Stället i fråga råkar vara Madame Dalias spelhåla.

Denna dam ser en möjlighet och delegerar sin hjälpreda Constantin att ragga upp någon jänta som kunde tjäna som denna Giulietta. Constantin råkar känna till en porträttlik romarinna, och hon engageras, mot betalning, förstås. Det är Sofia Loren, här praktfull romarinna med grov romersk accent, men hon talar också litet franska, vilket kommer väl till pass för Madame Dalias planering.

När Sofia kommer till villan ser både tysken och amerikanen sitt livs dröm bli verklighet, och de vill båda gifta sig med henne. Naturligtvis leder detta till slagsmål – de är ju rivaler. Det är så det börjar.

Utan att vara elak driver filmen hjärtligt med tysken och amerikanen, som båda talar erbarmlig italienska med sina respektive grova brytningar, amerikanen Bill köper en häst åt henne, som skenar, och tysken Sigmund tar henne ut på en fisketur som gör henne sjösjuk, och han ger henne som sitt livs heligaste gåva sin mycket noggranna och omständliga dagbok. Dessutom blir hon förkyld av att sitta och gunga och meta. Det förekommer även andra komplikationer.

Tempot och konversationen är rasande genom hela filmen, men om man kan följa med i alla förvecklingarna och förstår någon italienska kommer man att ha hjärtligt roligt hela vägen med risk för att stundtals skratta sig fördärvad, men roligast är faktiskt Sofia Loren, som alltid är lika suverän, även som komediant.

Några milstenar, april 2019

- 2 80 år sedan det spanska inbördeskriget avslutades.
- 4 NATO (Atlantpakten) 70 år.
- 7 Francis Ford Coppola 80 år.
70 år sedan premiären på *South Pacific*
- 9 Överljudspassagerarflygplanet *Concorde* fyller 50 år.
- 10 Max von Sydow 90 år.
100-årsminnet av Emiliano Zapata.
Säkerhetsnålen fyller 150 år.
- 13 100 år sedan Amritsarmassakern, troligen avgörande för Indiens självständighetssträvan.
- 15 Nanak, sikhernas grundare, 550 år.
- 17 Nikita Chrusjtjov 125 år.
- 20 250 år sedan Pontiac, Nordamerikas indianers främsta ledare någonsin, mördades.
- 23 50 år sedan Sirhan Sirhan avrättades, dömd för mordet på Robert Kennedy.
- 25 300 år sedan *Robinson Crusoe* publicerades.
- 28 50 år sedan Charles de Gaulle avgick som president.
- 29 Celeste Holm 100 år.

Italiensk körresa, del 2 och Avslutning.

Därmed var även hela resan räddad. De svåraste tänkbara kriser hade klarats av, nu sedan det värsta hade uthärdats och vänts till motsatsen var det bara att rulla vidare för lösa boliner, och dagen efter den överansträngande Florensdagen valde kören att sitta fem timmar på buss för att få vara fyra timmar i Venedig. Denna stad begicks på det för svenskarna sedvanliga och självklara sättet: man tog Vaporetton från bussen direkt till Markusplatsen, så att man slapp hela sta'n, och slog sig där någonstans ner på ett kafé för att sitta där hela dagen. Veronaguiden tog hand om ett äldre par och förde dem genom l'Accademia, som de aldrig hittat till själva, somliga förirrade sig inne bland Markuskyrkans många frestelser och höll på att aldrig komma ut igen, och endast det ungerska paret vågade sig på Dogepalatset med allt vad det innehöll. Bussen skulle köra från Venedig halv fem men fick vänta till halv sex på de sista. Kvällen firades med middag på hotellet, som kören betalade, och med ett honnörsbord i mitten, som bara ordföranden, dirigenten och deras utvalda damer fick sitta vid tillsammans med lokala excellenser. Efter middagen gick de som ville ha det litet trevligare ut i byn och firade runt på alla dess fem krogar.

Torsdagen användes till ett Ravennabesök. En studiegrupp inom kören hade lagt ner ett flera veckors arbete på att lägga upp ett program med historik och guidning för resten av kören, och detta program hade även tryckts upp i 50 exemplar. Det var bara det att dessa nu låg kvar i Göteborg. De ansvariga förklarade, att det i alla fall fanns många kyrkor med mosaiker i Ravenna, och att man kunde gå till vilken som helst av dem. Veronaguiden ansåg sig då böra rycka in, höll ett improviserat Ravennaföredrag i bussen och lotsade busschaufförerna direkt in till San Vitale och Galla Placidias grav. Därifrån skingrades kören sedan ut på diverse restauranger.

Ett gäng kom till en restaurang som de ansåg alldeles för dyr. De gick då runt hörnet och fann en annan restaurang som föreföll billigare, där de gick in och åt gott och blev väl tillfreds med allt. När de skulle betala visade det sig, att restaurangen hade två utgångar, och att den andra var den restaurangång som de först gått förbi emedan de tyckt den verka för dyr...

På kvällen genomfördes den tredje konserten inför en lättköpt publik i en by utanför Bologna som hette Zola Predosa. Det visade sig att publiken kommit till kyrkan för att roa sig. Efter en medelmåttig konsert med tre sakrabanala Giombinilåtar (som ungefär är Italiens sakrala motsvarighet till svensktoppen) som sämsta prestation, följde en fullkomlig bolognesisk bacchanal, som publiken anförda av prästen bjöd på. Vinflaskorna korkades upp så effektivt att intet glas tilläts bli tomt någonsin, medan det bjöds på kallskuret, bakverk och körsbär på stående fot. Stämningen blev snabbt totalt lössläppt, och prästen anförde publiken i en oupphörlig allsång som var omöjlig för kören att överrösta. Den store svenske violinisten, som briljerat under hela konsertfestivalen med sin Viola d'Amore som nästan en manlig primadonna, (– även Maria Callas och Birgitta Nilsson blev ju på sin tid som störst och berömdast när de sjöng som falskast, –) blev mest påverkad av alla, stängde in sig på damtoaletten och vägrade komma ut därifrån förrän någon dam ville hålla honom i handen. Få damer anmälde sig frivilligt, då de fruktade att den upprymde även ville hålla dem i svansen. Den sista flaskan var tömd omkring klockan ett, varefter en omtumlad kör tumlade till sina platser i bussen därtill stressade av busschaufförerna, som skrämt dem med berättelsen om en punktering på ett av bakdäcken, varför alla måste stå upp i bussen så långt åt vänster sida som möjligt under hela vägen hem så länge de detta förmådde. Efter några få kilometer hade alla glömt punkteringen, och även om det hade förefunnits någon var knappast någon i ett sådant tillstånd att han kunde känna av det.

Dagen var den stillsammaste hittills men slutade i den mest groteskt uppsvällda lössläpptheten hittills. Jämför Veronaguidens vandring tillsammans med körens kvinnliga zonerapeut under samtal om nödvändigheten av att den under 1900-talet så förrådde mänskligheten måste förändras till det bättre inifrån, med den öronbedövande vulgära Giombiniallsången på kvällen från 100 mer än rimligt påverkade strupar med en full prelat som bacchanalisk ledare, som tycktes ha kommit direkt från ledarskapet för en fotbollsläktares besinningslösa hejarklack. Andakten kring Dantes, Teoderiks och Galla Placidias gravar fick sig en ordentlig törn av de praktiska följderna av en medelmåttig sakrabanal kyrkokonsert inför en billig förortspublik, som bara inbjudit utländska körer för att få en ursäkt till att roa sig mer än vad deras lokala förmågor någonsin tillät dem.

Lyckligtvis blev den fjärde och sista konserten på fredagen den bästa. Uppe på Monte Veglio finns det ett gammalt fäste med kyrka och kloster från 700-talet med utsikt därifrån över hela Emilia. Konserten skedde i kyrkan och blev betydligt bättre än torsdagens, då den sämsta Giombinilåten ströks med den påföljd, att Giombini plötsligt klingade riktigt vackert i all sin debilt naiva banalitet. Till och med vår glänsande violinsolist, vår egen Paganini med sin älskade Viola d'Amore, ägnade sig här äntligen åt rent spel. Sämre klingade Ingvar Lidholm med sin moderna musik utan form, harmoni eller final, och sämst klingade fortfarande det moderna svenska körverket "Pax?", som börjar hur vackert och formfulländat som helst blott för att senare totalt spåra ur och sluta i ingenting, som all modern musik i allmänhet gör efter att ha uppnått sitt enda musikaliska syfte, nämligen totalt harmoniskt, rytmiskt och melodiskt kaos och den extremaste tänkbara motsats till det egentliga syftet med all musik, nämligen att det skall låta bra. Detta verk var dessutom närmast en dålig parodi på modern musik, så att en riktig körsångare

egentligen bara kunde skämmas över att behöva framföra sådant inför musikaliska italienare.

Fest följde i Bazzanos gamla klippborg i det kommunistiska partiets regi med borgmästare och allt, rikligt med mat och sång men lyckligtvis utan alltför förryckta urspårningar eller alltför störande fylla. Här fick vi veta att Zola Predosa, stället för gårdagens konsert, hade den högsta kommunisthalten i hela Italien, närmare bestämt 63 procent, och att båda våra konserter i Bolognatrakten hade varit fullkomligt i kommunistisk regi. Det har alltid en störande inverkan på musiken när den ställs inför partipolitik. Hade vi vetat det tidigare hade antagligen ingen av Bolognakonserterna blivit bra.

Dessa plötsligt uppdagade politiska förtecken för hela jippoorganisationen fick av någon anledning maten att inte längre smaka riktigt bra. Dirigenten bröt upp från banketten med kören klockan två på natten ganska abrupt utan att efterrätten hunnit serveras. Direkt stigning på bussen följde med omedelbar avresa mot norr.

När man lämnar Italien är det första misstag man begår alltid det mest påträngande, när man inser misstaget i att lämna Italien. Och man kan inte rätta till det förrän man återvänder.

Bussresans fångar torterades under vägen i vanlig svensk ordning med skvalmusik på kassetband och videofilmer. Tom-och-Jerry-sadismen överträffades nu av den mest dekadenta av alla filmer, "Cabaret" från 1969 med Liza Minelli i början av hennes exploatering. Hon blev inte ens vackrare med tiden medan hennes mor åtminstone från början både varit söt och kunnat sjunga mer än bara vackert. Någon försökte motverka skvalkulturens sadistiska lågmärken med att sätta på en videokassett med Mozarts "Figaros bröllop" i en alldeles utmärkt filmversion, som grymt tystades ner och avbröts av majoritetens definitiva krav på mera råhet, ytlighet och vulgaritet. Genom hela Tyskland regnade det som värdigt ackompanjement till alla bussens skvalvideofilmer av kvalificerat skräp för imbecill smaklöshet. Mot kvällen uppnåddes hotellet Bertram utanför Hannover, där en festmåltid fick gottgöra allt pizzafrossande och annat matslarv i Italien. Svenskar kan ju bara inte äta i Italien, eftersom där ju varken finns filmjolk, gröt, köttbullar eller annan potatis än pommes frites. Den enda italienska rätt som skandinaver är kända för att äta i Italien är pizza, för den känner de igen hemifrån. Ej heller förstår de sig på det italienska kaffet, som tydligen bara serveras i fingerborg eller intages som nyponsoppa. Bättre ordning är det då i Tyskland, där man slipper så många onödiga nollor i valutan, där kaffet åtminstone är ordentligt uppblandat med vatten, där autostradorna går rakt för att underlätta och bereda vägen för seriekrockar, och där folket åtminstone i någon mån förstår svenska.

Deras hjärtan smälte när de på båten mellan Tyskland och Danmark äntligen åter fick använda svensk valuta. Tillbaka på hemmaplan var man äntligen sig själv igen: fullständigt för evigt hängiven det ändlösa nordiska svårmodet, som inte tillåter något universum utom det egna personliga, som inte tillåter något som sticker av och bryter den evigt smäktande melankolin, och som inte accepterar någon identitet utom den genom de ständigt upprepade kalla och mörka vintrarna konstant påtvingade och framluttrade identitetslösheten.

(Denna resa ägde rum i juni 1988. Denna dokumentation är särskilt intressant genom att den återger atmosfären kring en konsert med den nio år senare bortgångne legendariske cellisten Guido Vecchi, som var delvis skåning och delvis bolognesare. De möjligheter resan gav till umgänge med honom blev resans största behållning, och vi fortsatte vårt umgänge efter resan hemma i Göteborg.)

Hjärntvättsåldern, av Laila Roth

Hjärntvätt förekommer överallt,
medan de flesta inte ens är medvetna om det,
90% av dem om inte mera,
genom media framför allt,
televisionens skval, högtalarskräpmusik,
som blott är oväsen, och farligast av allt:
religiös och ideologisk propaganda,
vanligen maskerad och lömskt gömd i politik.
Det enda som traditionellt kan motverka och bota hjärntvätt
och som hjälper emot den är smärta, –
när du känner fysisk smärta dämpar den den andliga
av psykologisk, religiös, politisk stress och manipulation,
som pressas på dig av korrupta makter som vill ha din själ
som ej skyr några medel för att få dig under sin kontroll,
det fula ordet, men ej någonting kan kontrollera anden.
Varje varelse är född till frihet utom all kontroll för varje världslig makt
och måste kämpa hela livet för sin rätt till denna frihet,
medan dock de flesta människor ger upp
och underkastar sig den manipulativa hjärntvätt
som förvandlar dem till nyttiga idioter;
men från första början förekom det uppror emot denna likriktning,
ett uppror som har alltid fortsatt och som alltid hållit på,
det enda krig som aldrig upphör och som alltid är uppfriskande,
mot övergreppet på din andliga integritet,
dess oberoende och frihet,
och det är det eviga luciferianska upproret
som pågår i all evighet.

(tolkning från engelskan)

Marloweprojektets fullbordan

Projektet fullbordades i början av mars efter tre månaders arbete och består av bearbetningar och översättningar av följande tolv pjäser, som alla har någon anknytning till Marlowe:

1. Den spanska tragedin
 2. Arden av Feversham
 3. Juden på Malta
 4. Massakern i Paris
- Marlowetrilogin:
5. Komplotten
 6. Spöskrivaren
 7. Vanäran
 8. Flaminio och Vittoria (*The White Duchess*)
 9. Hedersmord (*The Duchess of Amalfi*)
 10. Appius och Virginia
 11. Brudens tragedi (*The Maid's Tragedy*)
 12. De kungliga kusinerna (*Two Noble Kinsmen*)

Projektet föreligger publicerat på nätet med alla dramerna i både svenska och engelska versioner med kommentarer.

Endast två av dem (3 och 4) är säkert skrivna av enbart Marlowe. I de första två är det tämligen säkert att Marlowe medverkat i okänd utsträckning. "Marlowetrilogin" handlar om fallet Marlowe, där den första pjäsen är den väsentliga medan de andra två bara kompletterar.

De följande tre bär John Websters namn som författare, vilket alltid betvivlats och ifrågasatts. Alla tre bär tydliga Marlovianska drag och den tredje dessutom påtagligt Baconianska. "Brudens tragedi", tillskriven Francis Beaumont (publicerad tre år efter hans död) och John Fletcher är i vissa avseenden den mest originella i hela Shakespearekollektionen då den helt saknar källor. Den sista har tillskrivits Shakespeare och John Fletcher, men ämnet är ur Chaucers Canterburysägnar. Marlowe var från Canterbury, och även "Arden av Feversham" har lokalfärg från Canterbury som ett drama hämtat ur verkligheten.

Fritänkaren

Fritänkaren har upphört med reguljära prenumerationer medan tidskriften i stället hoppas på frivilliga donationer. Dessa kan enklast sättas in på vårt bankkonto i Handelsbanken

6682-338 254 102

eller Göteborgs Skrivarsällskaps plusgirokonto,
pg 35 86 46 – 8

Vi har även ett IBAN-nummer:

SE37 5000 0000 0500 7297 2165

Bic-code: ESSESESS

Våra skrifter och annat återfinns på

www.fritenkaren.se

clanciai.wordpress.com

<https://issuu.com/lanciai>

<https://www.youtube.com/user/Lanciai>

På den sistnämnda länken finns inte bara musik utan även mångahanda dikter, lyriska, episka och berättande på svenska och engelska med bildillustrationer, som videos/podcasts.

Allt är inte alstrat av redaktören, medan dock allt är redigerat av densamme.

Göteborg den 16 mars 2019